

WSTĘP

CEL, ZAKRES I METODOLOGIA OPRACOWANIA „STRATEGIA ROZWOJU GMINY SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE”

Obszarem opracowywanej „Strategii” jest gmina Sępólno Krajeńskie w granicach administracyjnych.

„Strategia rozwoju gminy Sępólno Krajeńskie” jest merytorycznie zgodna ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sępólno Krajeńskie” oraz ze „Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego”.

Podstawowe cele wykonania Strategii są następujące:

- a) dokonanie kompleksowej analizy istniejącego stanu rozwoju gminy, ze zwróceniem szczególnej uwagi na te aspekty stanu istniejącego, które będą odgrywały zasadniczą rolę w przyszłym rozwoju gminy;
- b) identyfikacja strategicznych szans i zagrożeń rozwoju gminy;
- c) wyznaczenie celów i kierunków rozwoju gminy, realizujących aspiracje lokalnej społeczności oraz uwzględniających istniejące szanse i zagrożenia rozwoju;
- d) stworzenie wykazu zagadnień, dla których należy opracować programy rozwoju niezbędne dla realizacji celów i kierunków rozwoju gminy.

Poniższe opracowanie - „Strategia rozwoju gminy Sępólno Krajeńskie” - oprócz wewnętrznych uwarunkowań rozwoju, uwzględnia wpływ czynników zewnętrznych (uwarunkowania zewnętrzne), w tym przede wszystkim funkcjonowanie gminy w systemach społeczno-gospodarczych: powiatu sępoleńskiego i województwa kujawsko-pomorskiego.

Opracowanie „Strategia rozwoju gminy Sępólno Krajeńskie” składa się z 2 zasadniczych części:

1. Diagnozy prospektywnej, czyli analizy uwarunkowań, szans i zagrożeń rozwoju gminy, oceny stanu obecnego rozwoju, ze zwróceniem szczególnej uwagi na te aspekty stanu istniejącego, które będą odgrywały zasadniczą rolę w przyszłym rozwoju gminy;
2. Wizji rozwoju - czyli opisu zakładanego stanu rozwoju gminy wraz z charakterystyką celów i kierunków rozwoju gminy, a także założeniami ich realizacji.

Całość analizowanych zagadnień jest rozpatrywana (zgodnie z metodologią stosowaną we wszystkich wykonywanych obecnie opracowaniach z zakresu planowania strategicznego gmin, powiatów i województw) w podziale na 4 grupy tematyczne, obejmujące następujące zagadnienia:

- a) zagadnienia przyrodnicze - *tw. sfera ekologiczna* - obejmująca opis środowiska przyrodniczego oraz charakterystykę działalności człowieka w środowisku - zarówno procesy negatywne (jego degradację), jak też pożądane (poprawa stanu i ochrona przyrody);

- b) zagadnienia społeczne - *tzw. sfera społeczna* - obejmująca całokształt zjawisk związanych z obecnością i działalnością człowieka: procesy i struktury demograficzne oraz warunki życia (w tym sytuacja na rynku pracy) i obsługa instytucjonalna mieszkańców;
- c) zagadnienia gospodarcze - *tzw. sfera gospodarcza* - przedmiotem analizy jest aktywność gospodarcza, w zakresie przedsiębiorczości, rolnictwa i turystyki;
- d) zagadnienia infrastruktury technicznej - *tzw. sfera infrastruktury* - przedmiotem analiz jest stan rozwoju i zaspokojenia szeroko rozumianych potrzeb w zakresie transportu, łączności, energetyki, zaopatrzenia w wodę.

W celu maksymalnie pełnego przeanalizowania możliwości rozwoju gminy, powyższe 4 sfery uzupełniono o możliwie liczne porównania w zakresie analizowanych zagadnień z sąsiednimi obszarami oraz ze średnimi wartościami powiatowymi i wojewódzkimi, co pozwala na nakreślenie obiektywnego zewnętrznego tła zachodzących procesów. Możliwie dużą część zagadnień odniesiono do średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego, niemniej jednak liczne wskaźniki zostały porównane do średniej dla byłego województwa bydgoskiego. Wynika to z jednej strony z braku nowszych danych, a jednocześnie w przypadku części zagadnień uzasadnione jest takie porównanie. Przez ostatnie ćwierćwiecze gmina funkcjonowała w systemie społeczno-gospodarczym województwa bydgoskiego, gdzie wszystkie gminy posiadały zbliżone zewnętrzne uwarunkowania rozwoju. Porównanie do średnich dla tego obszaru, pozwala więc na ocenę, na ile gmina Sępólno wykorzystwała swoje szanse rozwojowe (lepiej, czy gorzej niż inne gminy).

Horyzont czasowy opracowywanej „Strategii” określony jest na rok 2010 (niektóre zagadnienia do roku 2015). Zmienność zjawisk społeczno-gospodarczych, wynikająca między innymi z faktycznego upodmiotowienia 3 szczebli samorządu, posiadających duże uprawnienia w zakresie kreowania rozwoju, jak również z perspektywy bliżej nie określonej czasowo akcesji Polski do struktur Unii Europejskiej, wreszcie zmienność wynikająca z coraz powszechniejszej globalizacji wszystkich aspektów życia społeczno-gospodarczego, w tym z rozwoju cywilizacji informatycznej, nie pozwala na wiarygodne prognozy rozwoju większości zagadnień w okresie dłuższym, niż dekada.

W trakcie opracowywania „Strategii” korzystano z materiałów Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy, danych uzyskanych z Urzędu Miejskiego w Sępólnie, danych uzyskanych z badań ankietowych przeprowadzonych w Starostwie Powiatowym, z opracowań Wojewódzkiego Biura Planowania Przestrzennego w Bydgoszczy oraz z materiałów opracowanych na potrzeby „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego”.

W trakcie opracowywania „Strategii” dołożono wszelkich starań, by wykorzystane dane statystyczne oraz inne informacje, będące podstawą do analizy uwarunkowań, szans i zagrożeń rozwoju gminy, były możliwie najbardziej aktualne. Zdecydowana większość danych statystycznych dotyczy roku 1998, informacje na temat realizacji zadań własnych gminy w zakresie infrastruktury - roku 1999 lub 2000. Część danych służących porównaniu sytuacji gminy do średnich wojewódzkich, a także innych obszarów, szczególnie położonych poza granicami województwa, dotyczy roku 1997 lub nawet 1996 (są one przytaczane tylko w celach porównawczych i nie stanowią podstawy do oceniania sytuacji gminy). Najmniej aktualne są dane Powszechnego Spisu Rolnego, wykonanego w 1996 roku, niemniej jednak

są one obecnie jedynymi wiarygodnymi i oficjalnie publikowanymi danymi (w przekroju poszczególnych gmin) dotyczącymi sytuacji w rolnictwie. Dlatego też informacje te możliwie szeroko uzupełniono danymi uzyskanymi z Urzędu Miejskiego, opisującymi rolnictwo na terenie gminy w roku 1999.